

Informasjonskompetanse

Del 3

Referansehåndtering

David Wulff Sæther og Mats Ivan Larsen
i prosjektet Studenttjenester i folkebibliotek
29. november 2023

VIBEKE BÅRNES • MARIANN LØKSE

INFORMASJONS- KOMPETANSE

Håndbok i KILDEBRUK og REFERANSETEKNIKKER

2. UTGAVE

GAPPELEN DAMM
AKADEMISK

Informasjonskompetanse

Finne informasjon → Litteratursøk

Vurdere informasjon → Kildekritikk

Anvende informasjon → Referansehandling

Et skrik om hjelp
– Student med referanselistepanikk

Hvorfor oppgi referanser?

- Du viser respekt ved å kreditere opphavspersonen
- Du viser at du har oversikt over fagfeltet
- Universiteter og høyskoler krever korrekt bruk av referanseteknikk
- Beskytter deg mot anklager om juks og plagiering

Å stå på skuldrene
til kjemper

“If I have seen further,
it is by standing on
the shoulders of giants”

Isaac Newton 1675

Akademiske ferdigheter

Fra UiT's fagplaner i helsefagene:

- Du kan beskrive hva som kjennetegner pålitelige vitenskapelige kilder i helsefagene.
- Du kan gjennomføre litteratursøk og finne frem til relevante vitenskapelige artikler.
- **Du kan oppgi kilder i tekst og sette opp referanseliste i henhold til gitt referansesystem.**
- Du kan formidle fagstoff på en tydelig og strukturert måte, skriftlig og muntlig.

Hva er plagiat?

- Plagiering er å levere inn noe andre har skrevet og utgi det for å være dine egne ord
- Unngå å plagiere ved å holde orden på hvem som har sagt hva

En referanse består av to elementer

- Kort henvisning i den løpende teksten
- Fullstendig referanse i referanselista til slutt

References

Aarkrog, V., & Bang, S. W. (2012). *Resultater af evalueringer af Kunnskapsløftet. En syntese* [Results from the evaluation of the Knowledge Promotion Reform—a synthesis]. Århus, Denmark: Århus Universitet

Åberg-Bengtsson, L. (2009). The smaller the better? A review of research on small rural schools in Sweden. *International Journal of Educational Research*, 48, 100–108. doi:10.1016/j.ijer.2009.02.007

Alasia, A. (2003). Rural and urban educational attainment: An investigation of patterns and trends, 1981–1996. *Rural and Small Town Canada Analysis Bulletin*, 4(5), 2–22. Ottawa: Statistics Canada.

Local presence of educational institutions is in itself part of an opportunity structure that forms young people's perceptions of possible and probable educational routes. Even though school size does not affect the quality of education, students' academic achievements, or their social development and well-being (Åberg-Bengtsson, 2009; Hargreaves et al., 2009; Jones & Ezeife, 2011), small, rural schools often find themselves under the threat of closure. The small, rural school is in itself becoming a rare phenomenon, due to school closures and amalgamations, happening primarily on the grounds of financial unsustainability and decreasing

Ulike referansestiler

- Det finnes ulike stiler avhengig av fagmiljø
- Spør lærer eller veileder hva som gjelder på ditt fagområde
- Vær konsekvent!

Referanseverktøy

- Programvare for lagring, organisering og gjenbruk av referanser og litteraturlister.
- F.eks EndNote og Zotero

Tre viktige
begreper

Sitat

Henvisning

Referanse

Direkte sitater

- En helt ordrett gjengivelse av andres tekst
- Markeres med anførelstegn for korte sitat eller innrykk for lengre sitat

Indirekte sitater (parafrasering)

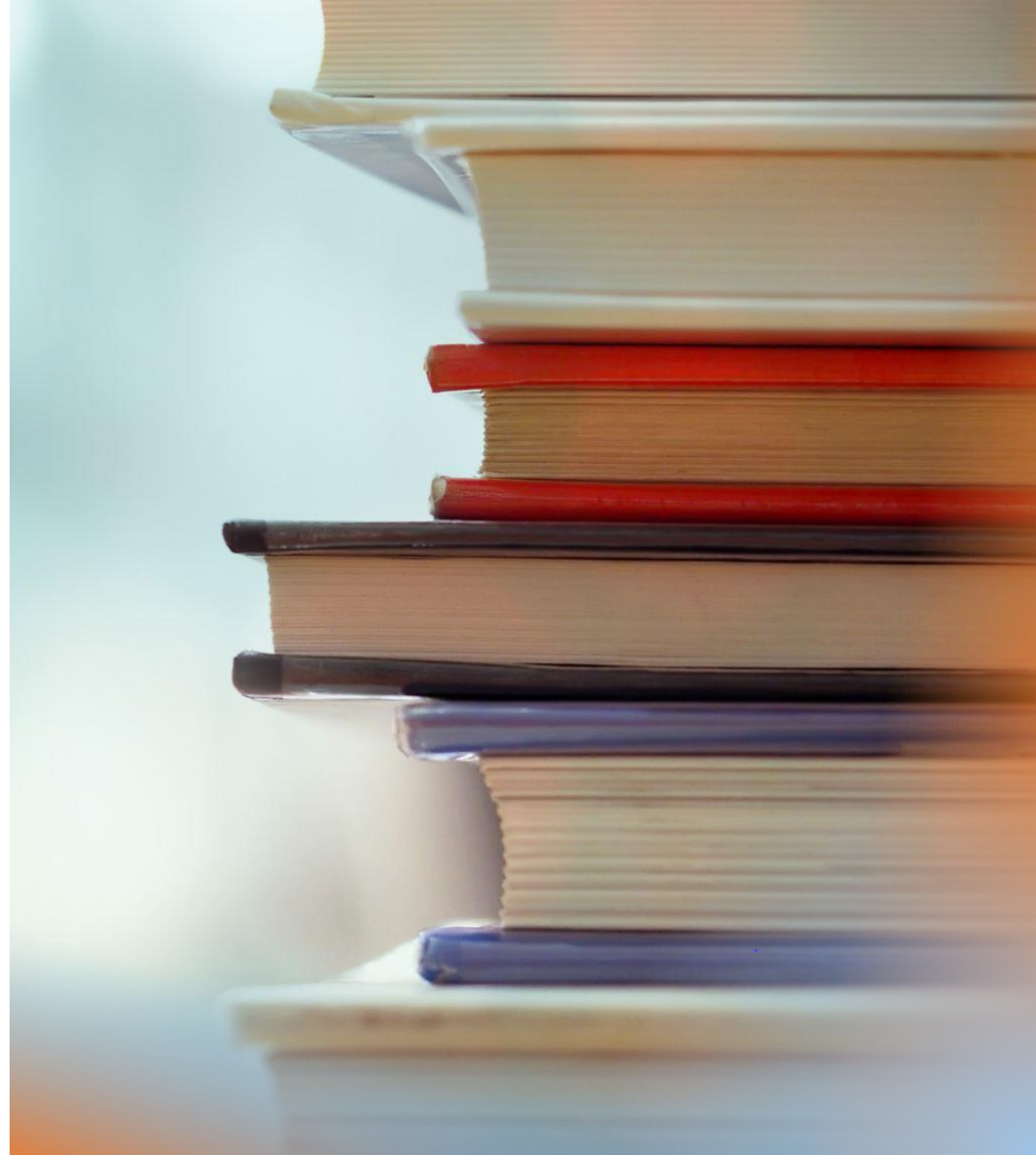
- Gjengivelse eller omskriving med egne ord
- Bruker ikke anførelstegn
- Henvisningen skal oppføres foran eller etter parafrasen

Kvalsund, and Galton (2009) suggest that the urban setting is being taken for granted as the norm. Butler and Hamnetta (2007) claim that debates in education have a strong urban dimension and that “geography of education” primarily entails issues related to education in urban or suburban settings. Urbanity seems to be the random location, to be presupposed when nothing else is stated.

Andrehåndssitering

- Primærkildene
(originalkilder)
- Sekundærkildene
(andrehåndskilder)

Man må altid henvisе til den kilden man faktisk har lest og benyttet!

Henvisning i teksten

Består vanligvis av:

Ordningsord, utgivelsesår og eventuelt sidehenvisning.

Eksempler i APA-7:

Står i teksten med parentes rundt (Olsen 2010, s. 34)

Bok med to forfattere (Hansen & Olsen 1999, s. 25)

Tre eller flere forfattere (Eriksen et al., 2002, s.44)

Referanser i litteraturlista

- Alle referanser som er benyttet og blir henvist til i et skriftlig arbeid, samles som oftest alfabetisk i ei egen referanseliste / litteraturliste på slutten av dokumentet.
- Alle nødvendige bibliografiske opplysninger oppgis i referanselisten.

References

- Aarkrog, V., & Bang, S. W. (2012). *Resultater af evalueringer af Kunnskapsloftet. En syntese* [Results from the evaluation of the Knowledge Promotion Reform—a synthesis]. Århus, Denmark: Århus Universitet.
- Åberg-Bengtsson, L. (2009). The smaller the better? A review of research on small rural schools in Sweden. *International Journal of Educational Research*, 48, 100–108. doi:10.1016/j.ijer.2009.02.007
- Alasia, A. (2003). Rural and urban educational attainment: An investigation of patterns and trends, 1981–1996. *Rural and Small Town Canada Analysis Bulletin*, 4(5), 2–22. Ottawa: Statistics Canada.
- Alston, M. (2005). Social exclusion in rural Australia. In C. Cocklin & J. Dibden (Eds.), *Sustainability and change in rural Australia* (pp. 157–170). Sydney: University of New South Wales Press.
- Arnold, M. L., Newman, J. H., Gaddy, B. B., & Dean, C. B. (2005). A look at the condition of rural education research: Setting a direction for future research. *Journal of Research in Rural Education*, 20, 1–25. Retrieved from <http://jrre.vmhst.psu.edu/wp-content/uploads/2014/02/20-6.pdf>
- Bæck, U. D. (2004). The urban ethos: Locality and youth in north Norway. *YOUNG Nordic Journal of Youth Research*, 12, 99–115. doi:10.1177/1103308804039634

RURAL LOCATION AND ACADEMIC SUCCESS 445

- Bæck, U.-D. K. (2009). From a distance—How Norwegian parents experience their encounters with school. *International Journal of Educational Research*, 48, 342–351. doi:10.1016/j.ijer.2010.03.004
- Bæck, U.-D. K. (2010a). Parental involvement practices in formalized home-school cooperation. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 54, 549–563. doi:10.1080/00313831.2010.522845
- Bæck, U.-D. K. (2010b). “We are the professionals”: A study of teachers’ views on parental involvement in school. *British Journal of Sociology of Education*, 31, 323–335. doi:10.1080/01425691003700565
- Bæck, U.-D. K. (2011). Om sosiale prestasjonsforskjeller og den sosiale konstruksjonen av intelligente barn [On social achievement differences and the social construction of intelligent children]. *Norsk pedagogisk tidsskrift*, 95, 412–423. Retrieved from <http://www.idunn.no/npt/2011/06/art06>
- Bæck, U.-D. K. (2012). Refleksjoner om nordnorske utdanningsvalg [Reflections on educational choices in Northern Norway]. In S. Jentoft, J.-I. Nergård, & K. A. Rorvik (Eds.), *Hvor går Nord-Norge. Et institusjonelt perspektiv på folk og landsdel* [An institutional perspective on people and places in Northern Norway] (pp. 117–126). Stamsund, Norway: Orkana Akademisk.
- Barley, Z. A., & Beesley, A. D. (2007). Rural school success: What can we learn? *Journal of Research in Rural Education*, 22, 1–16. Retrieved from <http://jrre.psu.edu/articles/22-1.pdf>
- Battiste, M. (2013). *Decolonizing education: Nourishing the learning spirit*. Saskatoon: Purich Publishing Company.
- Bonesrønning, H., Iversen, J. M. V., & Pettersen, I. (2012). *Kommunal variasjon i elevresultater, ressursinnsats og styringssystemer* [Municipal variation in student achievement, resource allocation and management systems] (SØF-report no. 04/12). Trondheim, Norway: Senter for økonomisk forskning.
- Bowlby, G. (2005). Provincial dropout rates—trends and consequences. *education matters: Insights on education, learning and training in Canada*. Ottawa: Statistics Canada Catalogue. Retrieved from <http://www.statcan.gc.ca/pub/81-004-x/2005004/8984-eng.htm>
- Butler, T., & Hammetta, C. (2007). The geography of education: Introduction. *Urban Studies*, 44, 1161–1174. doi:10.1080/00420980701329174
- Catsambis, S. (2001). Expanding knowledge of parental involvement in children’s secondary education: Connections with high school seniors’ academic success. *Social Psychology of Education*, 5, 149–177. doi:10.1023/A:1014478001512
- Cloward, R. A., & Ohlin, L. E. (1960). *Delinquency and opportunity: A theory of delinquent gangs*. Glencoe, IL: Free Press.
- Coladarci, T. (2007). Improving the yield of rural education research: An editor’s swan song. *Journal of Research in Rural Education*, 22, 1–9. Retrieved from <http://jrre.vmhst.psu.edu/wp-content/uploads/2014/02/22-3.pdf>

Bok med en forfatter

I referanselisten:

Forfatter, A. (Årstall). *Tittel: Undertittel* (utg.). Forlag.

Eksempel:

Dalland, O. (2020). *Metode og oppgaveskriving* (7. utg.). Gyldendal akademisk.

Tidsskriftartikkel

I referanselisten:

Forfatter, A. (Årstall). Tittel på artikkel:
Undertittel. *Tittel på tidsskrift, Årgang*(nummer),
sidetall xx–xx. DOI eller URL (hvis det finnes)

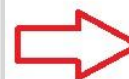
Eksempel:

Heimtun, B. (2010). The holiday meal: Eating out
alone and mobile emotional geographies. *Leisure
Studies*, 29(2), 175–
192. <https://doi.org/10.1080/02614360903261495>

Rural Location and Academic Success—Remarks on Research, Contextualisation and Methodology

Unn-Doris K. Bæck

To cite this article: Unn-Doris K. Bæck (2016) Rural Location and Academic Success—Remarks on Research, Contextualisation and Methodology, *Scandinavian Journal of Educational Research*, 60:4, 435-448, DOI: [10.1080/00313831.2015.1024163](https://doi.org/10.1080/00313831.2015.1024163)

To link to this article: <https://doi.org/10.1080/00313831.2015.1024163>

Published online: 07 Apr 2015.

Submit your article to this journal [↗](#)

Article views: 1070

View related articles [↗](#)

View Crossmark data [↗](#)

Citing articles: 10 View citing articles [↗](#)

Nettsider

I referanselisten:

Forfatter, A./Organisasjon. (Årstall, publiseringsdato/dato sist oppdatert). *Tittel: Undertittel*. Nettstedets navn. [Hentet lesedato fra] URL

Eksempel:

Helsedirektoratet. (2016, 24. oktober). *Kostrådene og næringsstoffer: Nasjonale faglige råd*. <https://www.helsedirektoratet.no/faglige-rad/kostradene-og-naeringsstoffer>

Nyttige huskeregler

- Usikker? Bedre med for mange enn for få referanser!
- Spør faglærer eller veileder hva som forventes
- Eksempelsamlinga på UB sin hjemmeside er nyttig
- Husk at formålet med henvisningen er å gjøre det lettest mulig for leseren å gjenfinne det du refererer til i kilden.

Hva kan folkebibliotek bidra med?

- Vi skal IKKE være eksperter på alle mulige detaljer
- Vi skal kunne hjelpe med å kjenne igjen dokumenttypen, f.eks. kapittel i ei bok, stortingsmelding eller nettside.
- Finne igjen dokumenttypen i UiTs eksempelsamling slik at studenten kan hjelpe seg selv videre.
- I vanskelige spørsmål henviser til veileder eller UB

Eksempelsamlinga på UBs nettside

<https://uit.no/ub>

Studere, skrive og referere → Veiledning til referansestiler → APA 7

- + Bok med tjueen eller flere forfattere
- + Bok med redaktør(er)
- + Kapittel i bok med redaktør(er)
- + Flerbindsverk
- + E-bok
- + Bok med institusjon/organisasjon som forfatter
- + Oversatte bøker

Artikler

- + Tidsskriftartikkel med én forfatter
- + Tidsskriftartikkel med to forfattere
- + Tidsskriftartikkel med tre til tjue forfattere
- + Tidsskriftartikkel med tjueen eller flere forfattere
- + Avisartikkel i trykt avis
- + Avisartikkel fra internett
- + Avisartikkel uten forfatter/journalist
- + Artikkel i oppslagsverk med forfatter
- + Artikkel i oppslagsverk uten forfatter

Offentlige dokumenter

- + Lover
- + Forskrifter
- + Rammeplaner

BERIT SCHEI OG LEIV S. BAKKETEIG (RED.)

KVINNER LIDER – MENN DØR

FOLKEHELSE I ET KJØNNSPERSPEKTIV

KAPITTEL 5

© Gyldendal Norsk Forlag AS 2007

1. utgave, 1. opplag 2007

ISBN 978-82-05-29823-1

Hva feiler menn?

Leiv S. Bakketeig og Rannveig Nordhagen

INNHold

KAPITTEL 5 HVA FEILER MENN?	88
-----------------------------------	----

+ Bok med tjueen eller flere forfattere

+ Bok med redaktør(er)

- Kapittel i bok med redaktør(er)

I teksten

(Forfatter(e), årstall, ev. sidetall)

(Bjørnenak & Helgesen, 2009)

Bjørnenak og Helgesen (2009, s. 101) viser til ...

I referanselisten

Forfatter, A. & Forfatter, B. (Årstall). Kapittelets tittel: Undertittel. I A. Redaktør & B. Redaktør (Red.), *Bokens tittel: Undertittel* (utg., s. xx-xx). Forlag.

Bjørnenak, T. & Helgesen, Ø. (2009).
Kunderelasjoner og økonomisk styring. I B. T. Kalsaas (Red.), *Ledelse av verdikjeder: Strategi, design og konkurransevne* (s. 99-115). Tapir akademisk.

Å lage enn innførsel på et blogginnlegg

Se dette blogginnlegget fra en kjent Harstadværing:

<https://sophieelise.blogg.no/jeg-slutter-a-blogge.html>

jeg slutter å blogge

621 KOMMENTARER

03.01.2020 KL. 18:16

 Del 1,1 k

Jeg har blogget i snart ti år. Tenk det. For meg er det nesten helt umulig å se for meg hvem jeg hadde vært om jeg ikke trykket publiser for første gang i 2011. Hadde jeg fortsatt bodd i Harstad? Kanskje i utlandet? Hva ville jeg ha studert, ville jeg hatt barn? Hvem ville jeg ha vært sammen med? Det får vi aldri vite. Igjennom alle disse årene har jeg satt så stor pris på forholdet mitt til dere, med flere av følgerne mine har jeg hatt et venninelignende forhold – igjennom kjærlighetssorg, flytting til ny by, depresjoner og store steg i karrieren. For det vil jeg si takk, jeg er evig takknemlig og kommer til å huske flere av dere resten av mitt liv. Jeg føler meg heldig som har hatt denne reisen med akkurat dere. <3

Tidligere i år kjente jeg på en følelse jeg ikke har hatt tidligere. **At jeg rett og slett ikke klarer mer.** Å blogge koster mer enn det gir, og i seks måneder har jeg vært lei meg nesten hver gang jeg logger inn her og nesten holdt meg for

Nettsider

Bokanmeldelser

Blogginnlegg

I teksten

(Bloggforfatter, årstall, ev. avsnitt)

(Lee, 2020, avsn. 2)

I referanselisten

Bloggforfatter, A. (Årstall, publiseringsdato/dato sist oppdatert). Tittel på blogginnlegg: Undertittel. *Bloggens tittel*. URL

Lee, C. (2020, 13. mars). New reference examples on the APA style website. *APA Style Blog*. <https://apastyle.apa.org/blog/reference-examples>